

Mihai-Bogdan Ionescu-Lupeanu

**Regimul juridic al faunei
sălbatică terestre și
acvatice pe plan național
și internațional**

Editura
Stamangiu
2022

Cuprins

Introducere	1
Capitolul I. Aspecte generale privind protecția mediului pe plan național și internațional	5
<i>Secțiunea 1. Diversitatea biologică în lumea contemporană</i>	5
<i>Secțiunea a 2-a. Noțiunea de „mediu înconjurător” și cea de „resurse naturale”</i>	13
<i>Secțiunea a 3-a. Protecția mediului – componentă majoră a dezvoltării durabile</i>	33
<i>Secțiunea a 4-a. Amenințările majore la adresa biodiversității</i>	45
§1. Schimbarea destinației terenurilor. Pierderea și fragmentarea habitatelor	46
§2. Supraexploatarea	50
§3. Schimbările climatice	55
§4. Poluarea	61
§5. Speciile invazive	65
<i>Secțiunea a 5-a. Extincția și rata extincției speciilor</i>	70
<i>Secțiunea a 6-a. Indicatori ai stării de conservare</i>	73
Capitolul al II-lea. Regimul juridic al faunei terestre și acvatice în dreptul intern	79
<i>Secțiunea 1. Protecția faunei sălbatice în dreptul intern</i>	79
§1. Protecția faunei sălbatice, în general, și a faunei sălbatice de interes cinegetic, în special	79
§2. Protecția faunei sălbatice de interes cinegetic din crescătoriile de vânat și complexurile de vânătoare	99
§3. Protecția faunei sălbatice din grădinile zoologice și acvarii	107
§4. Protecția resurselor acvatice vii	109
§5. Protecția faunei sălbatice utilizate în scop științific sau în alte scopuri educative	127

<i>Secțiunea a 2-a. Răspunderea juridică pentru nerespectarea normelor privitoare la protecția faunei sălbatice terestre și acvatice</i>		131
§1. Importanța instituției juridice a răspunderii		131
§2. Răspunderea civilă		135
2.1. Noțiuni		135
2.2. Particularitățile răspunderii juridice delictuale în dreptul mediului, cu referire specială la prejudiciile aduse faunei sălbatice sau provocate de către aceasta		141
2.3. Prejudiciul și recuperarea acestuia		167
2.3.1. Noțiuni		167
2.3.2. Clasificarea prejudiciilor		169
§3. Răspunderea contravențională		174
3.1. Noțiuni. Natura juridică a răspunderii contravenționale în dreptul mediului		174
3.2. Clasificarea contravențiilor privitoare la fauna sălbatcă terestră și acvatică		179
3.2.1. Contravenții prevăzute de Legea-cadru a protecției mediului		179
3.2.2. Contravenții prevăzute în actele normative sectoriale privitoare la fauna sălbatcă terestră și acvatică		180
3.2.3. Contravenții prevăzute în acte normative speciale care, fără a fi sectoriale (de mediu), sub diferite aspecte, ating și protecția faunei sălbatice terestre și/sau acvatice		189
3.3. Procedura de constatare și sancționare a contravențiilor. Sancțiunile contravenționale		190
§4. Răspunderea penală		206
4.1. Infrațiunea în dreptul mediului, temei al răspunderii penale		206
4.2. Aspecte privitoare la unele infrațiuni grave cu privire la fauna sălbatcă terestră și acvatică		216
4.3. Tipuri de sancțiuni prevăzute în Codul penal și în legi speciale		231
4.4. Aspecte procedurale		240

Capitolul al III-lea. Reglementările Uniunii Europene	
în domeniul protecției faunei sălbatice	241
<i>Secțiunea 1. Considerații generale</i>	241
<i>Secțiunea a 2-a. Directivele Uniunii Europene privitoare la protecția faunei sălbatice în statele membre</i>	251
§1. Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (Directiva Păsări)	251
§2. Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (Directiva Habitate)	258
§3. Directiva 2010/63/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 septembrie 2010 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice	266
§4. Directiva 2008/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind protecția mediului prin intermediul dreptului penal	271
§5. Directiva 1999/22/CE a Consiliului din 29 martie 1999 privind animalele sălbatice din grădini zoologice (Directiva Zoo)	275
<i>Secțiunea a 3-a. Regulamentele Uniunii Europene</i>	281
§1. Regulamentul (CEE) nr. 3254/91 al Consiliului din 4 noiembrie 1991 de interdicere a utilizării capcanei cu pedală în Comunitate și de introducere în Comunitate a blănurilor și a produselor prelucrate de la anumite specii de animale sălbatice originare din țări care le capturează folosind capcana cu pedală sau alte metode în dezacord cu standardele internaționale de vânatoare cu capcane cu suferință minimă	281
§2. Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului din 9 decembrie 1996 privind protecția speciilor de floră și faună sălbatică prin controlul comerțului cu acestea	285
§3. Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive	287

§4. Regulamentul (CE) nr. 708/2007 al Consiliului din 11 iunie 2007 privind utilizarea în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local _____	292
§5. Regulamentul (CE) nr. 1005/2008 al Consiliului din 29 septembrie 2008 de instituire a unui sistem comunitar pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1936/2001 și (CE) nr. 601/2004 și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 1093/94 și (CE) nr. 1447/1999 _____	296
§6. Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului _____	300
<i>Secțiunea a 4-a. Implementarea dreptului european al mediului în România și în alte state _____</i>	<i>305</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Probleme ridicate în practică _____</i>	<i>318</i>

Capitolul al IV-lea. Reglementări internaționale privind protecția faunei sălbatice _____	346
<i>Secțiunea 1. Reglementări cu caracter general privitoare la protecția faunei sălbatice terestre și acvatice _____</i>	<i>346</i>
§1. Considerații generale privind dreptul internațional al mediului _____	346
§2. Clasificarea instrumentelor de drept internațional _____	349
§3. Convenția privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural _____	353
§4. Convenția asupra zonelor umede, de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice _____	359

§5. Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice. Instrumentele acestei Convenții _____	364
§6. Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de floră și faună pe cale de dispariție ____	368
§7. Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa _____	374
§8. Convenția privind diversitatea biologică (CBD) ____	378
§9. Concluzii _____	384
<i>Secțiunea a 2-a. Reglementări internaționale privitoare la protecția unor specii de faună sălbatică terestră și acvatică, vulnerabile sau pe cale de dispariție _____</i>	
§1. Reglementări privind protecția faunei terestre _____	386
1.1. Protecția urșilor polari _____	386
1.2. Protecția vigoniilor _____	391
1.3. Protecția liliecilor _____	396
1.4. Protecția gorilelor _____	399
§2. Reglementări privind protecția avifaunei _____	400
2.1. Protecția păsărilor utile agriculturii _____	400
2.2. Protecția păsărilor conform Convenției Benelux privitoare la vânatoare și protecția păsărilor _____	406
2.3. Protecția albatroșilor și petreilor _____	413
§3. Reglementări privitoare la protecția faunei acvatice _____	416
3.1. Protecția cetaceelor _____	416
3.2. Protecția focilor _____	439
3.3. Protecția somonului de Atlantic _____	450
Concluzii și propuneri de lege ferenda _____	458
Bibliografie _____	475